СВЕТСКИ ДАН КЊИГЕ И АУТОРСКИХ ПРАВА

МИГЕЛ ДЕ СЕРВАНТЕС

1547-1616

ВИЛИЈАМ ШЕКСПИР

1564-1616

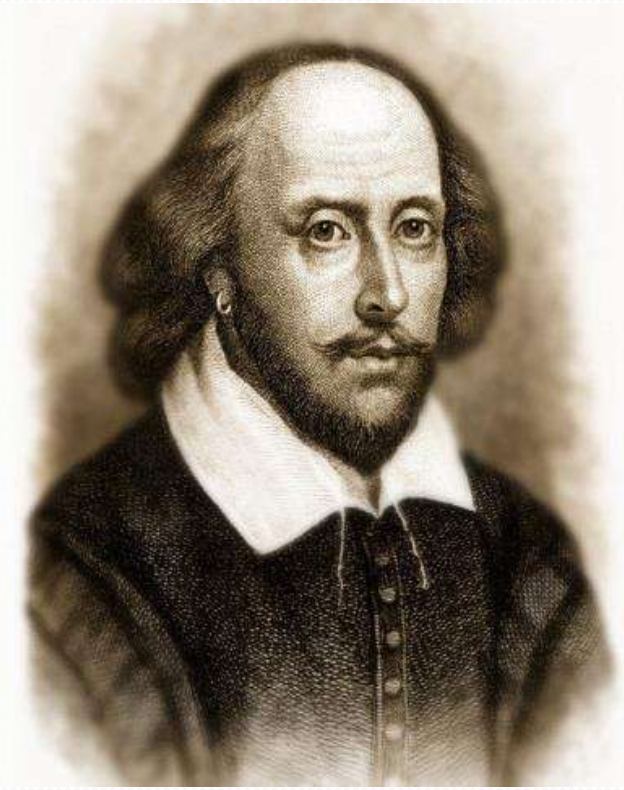

Широм света 23. априла обележава се Светски дан књиге и ауторских права на дан рођења и смрти великих писаца Мигела де Сервантеса и Вилијама Шекспира.

Празник потиче из Каталоније, где је први пут обележен 7. априла 1926. године на дан Сервантесовог рођења.

По традицији тога дана младићи девојкама поклањају руже а оне њима књиге.

Светским даном књиге и ауторских права проглашен је 23. април на Генералној скупштини УНЕСКО-а одржаној у Паризу 1995. године како би се промовисало читање, објављивање књига и заштита ауторских права.

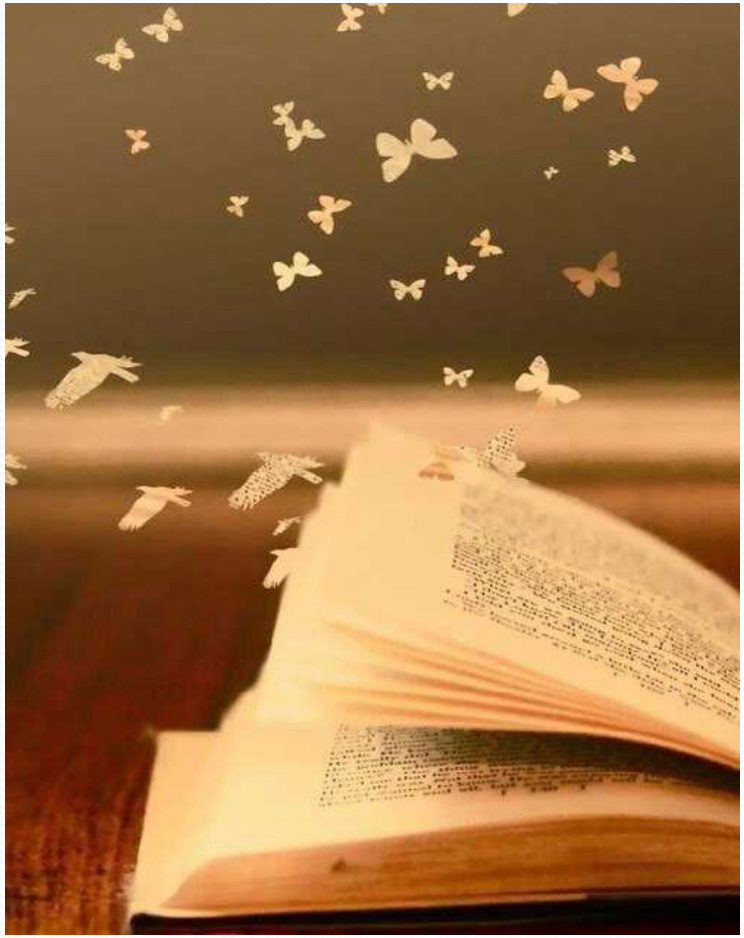

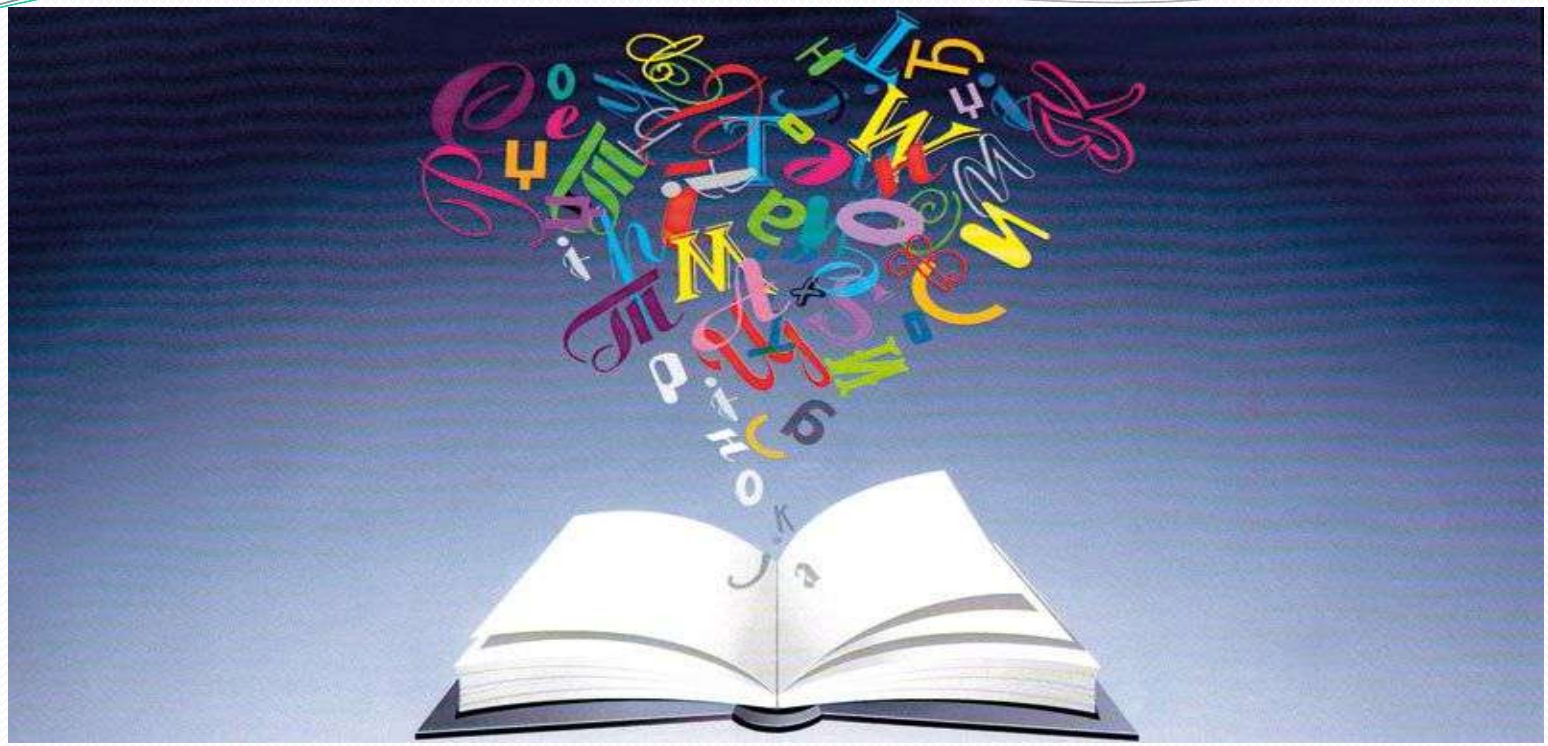

Књига (грчки: βιβλίσυ, латински: liber) представља збир језичких знакова- писаних, или штампаних на разним материјалима, с циљем да мисао забележе и пренесу другим људима.

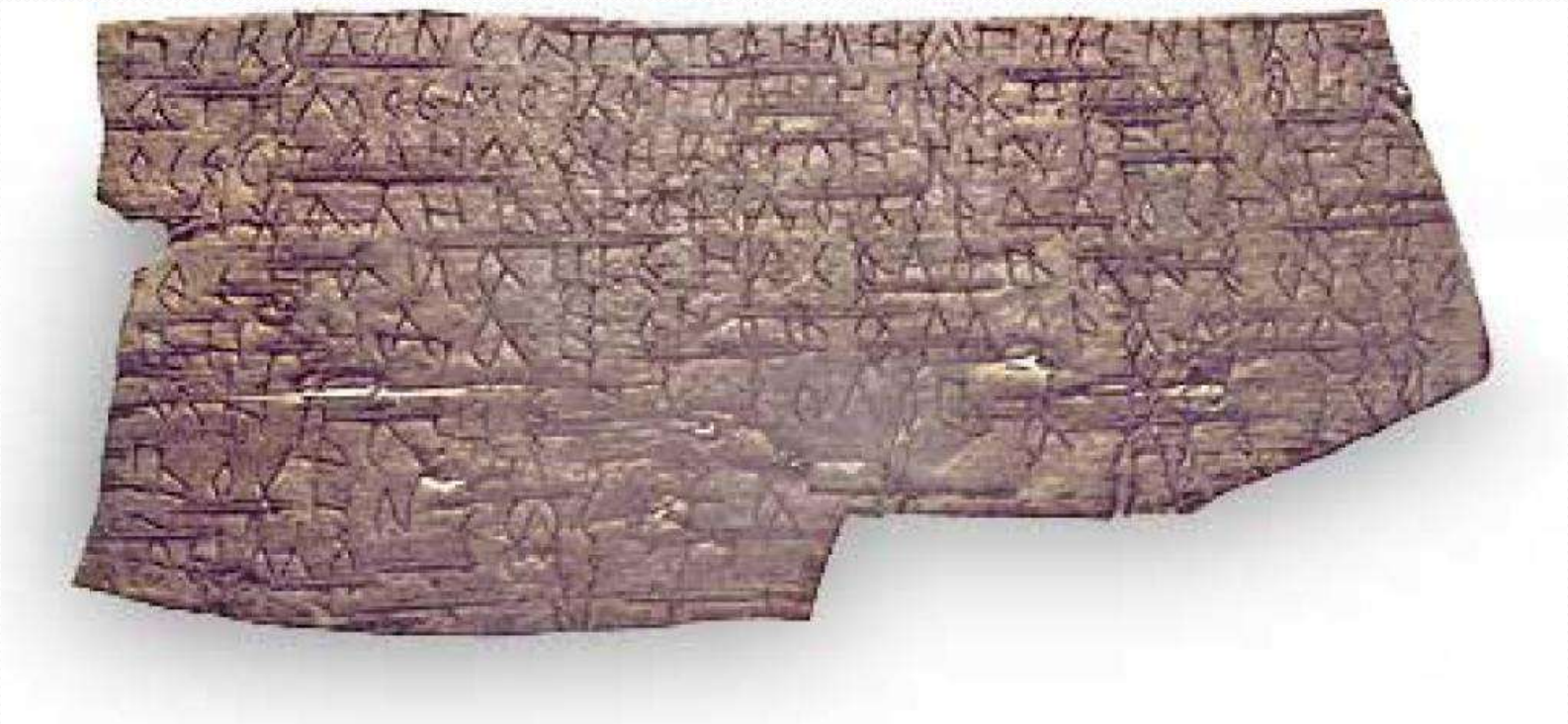

У најранијим данима писмености Египћани су писали на дрвету. У прво време своје писмености, како каже словенски филолог Црноризац Храбар, и Словени су се споразумевали „режући по дрвету“

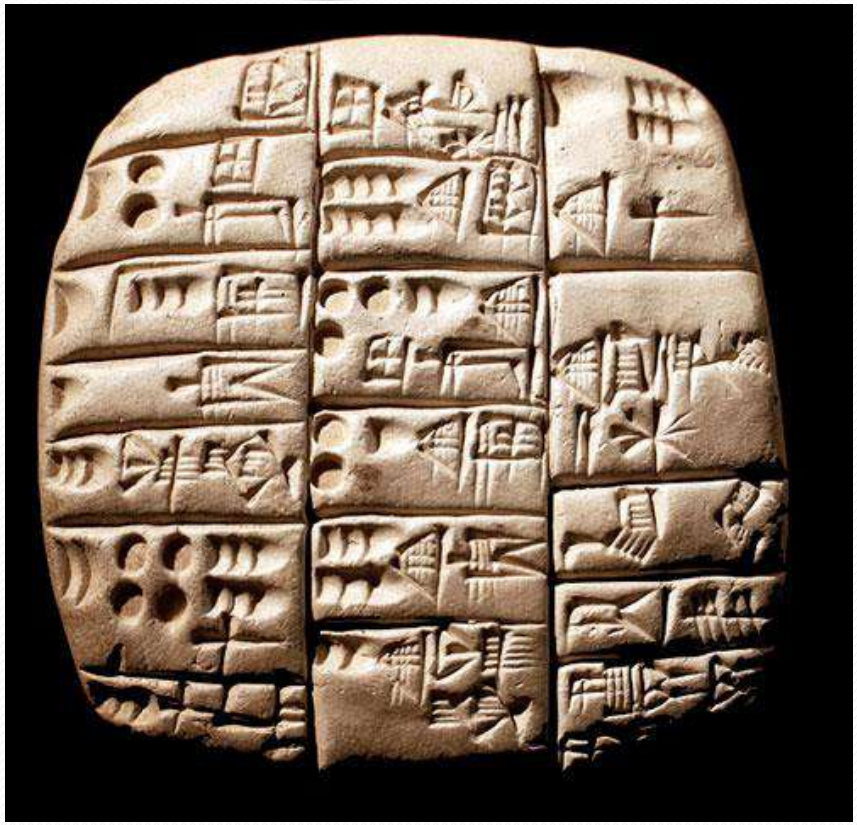

У своје време стари Асирци и Вавилонци писали су на глиненим плочицама.

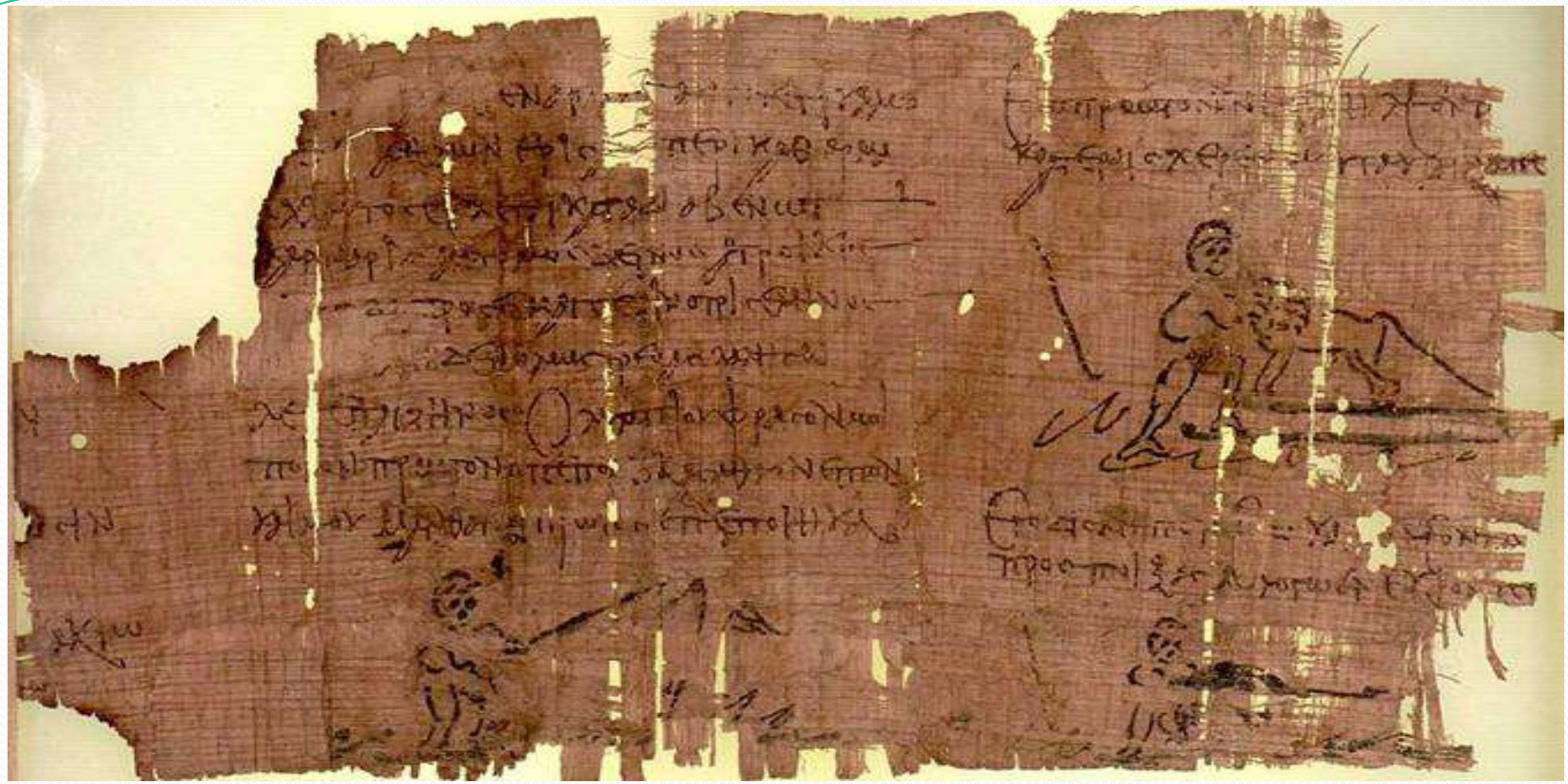

Уобичајено је мишљење да тек са прерадом египатске биљке папирус почиње права историја књиге. На овом материјалу сачувани су најстарији преписи дела античке књижевности.

Папирус је надживео антички свет и био у употреби све до 11 века, када га је сасвим потиснуо пергамент- материјал од пресоване коже. Рукописи писани на папирусу имали су облик свитка, да би у каснијој фази свитак био потиснут прегаментским кодексом- обликом који ће накнадно прећи и у штампарију и сачувати се до данашњих дана.

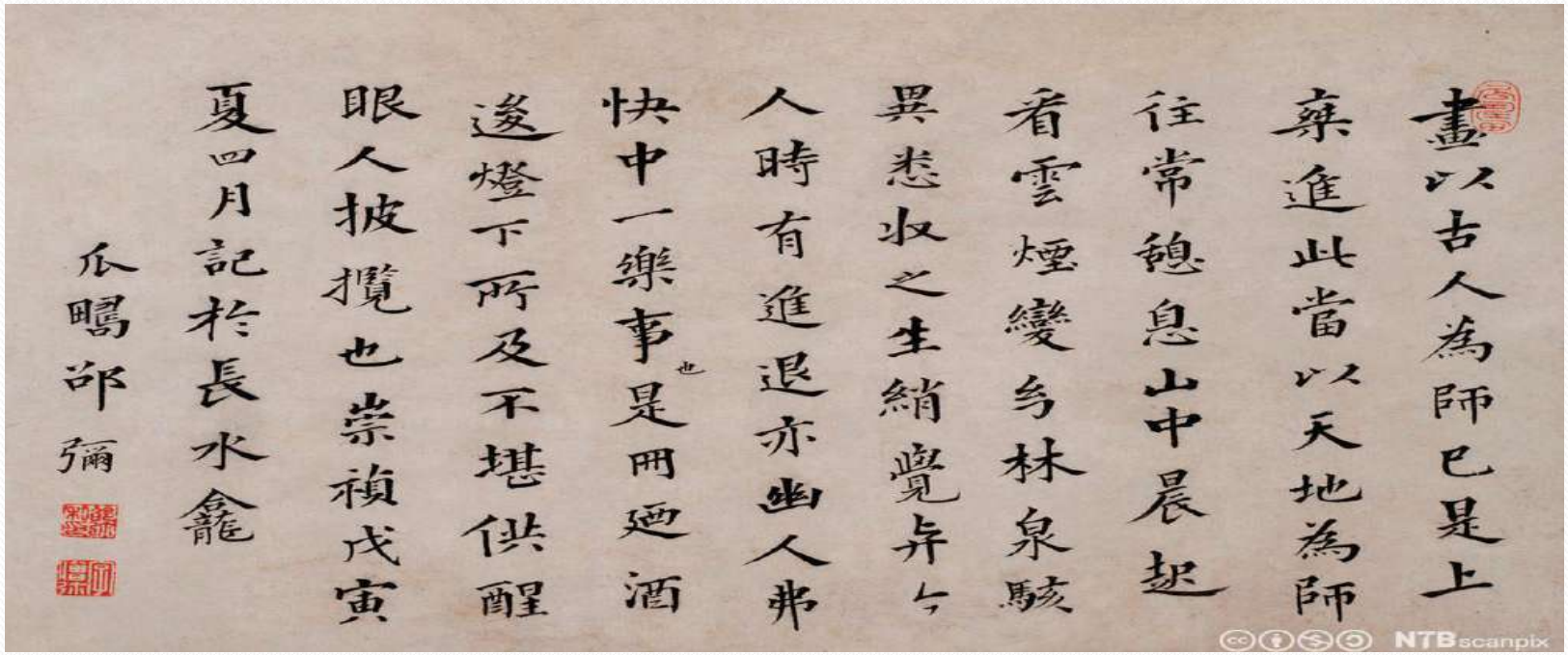

Најмлађа врста материјала, позната веч у средњем веку, а прихваћена и у време штампане књиге јесте папир. Првенство проналаска папира припада Кинезима, а њихову тајну су у 8. веку преузели и Арапи.

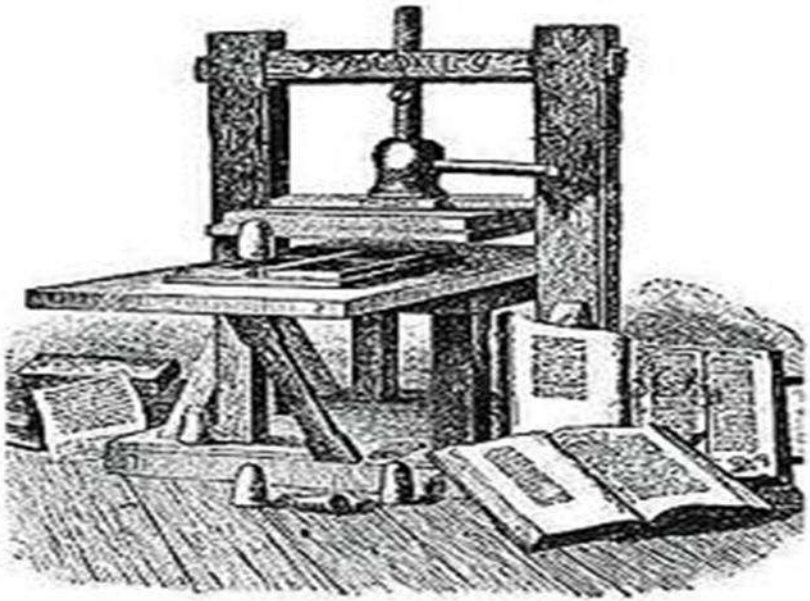

Све до појаве Гутенбергове штампарије (1453. године) књиге су се преписивале руком. Са појавом штампарије и штампане књиге, почиње ново раздобље у историји наше цивилизације, названо „цивилизацијом књиге“.

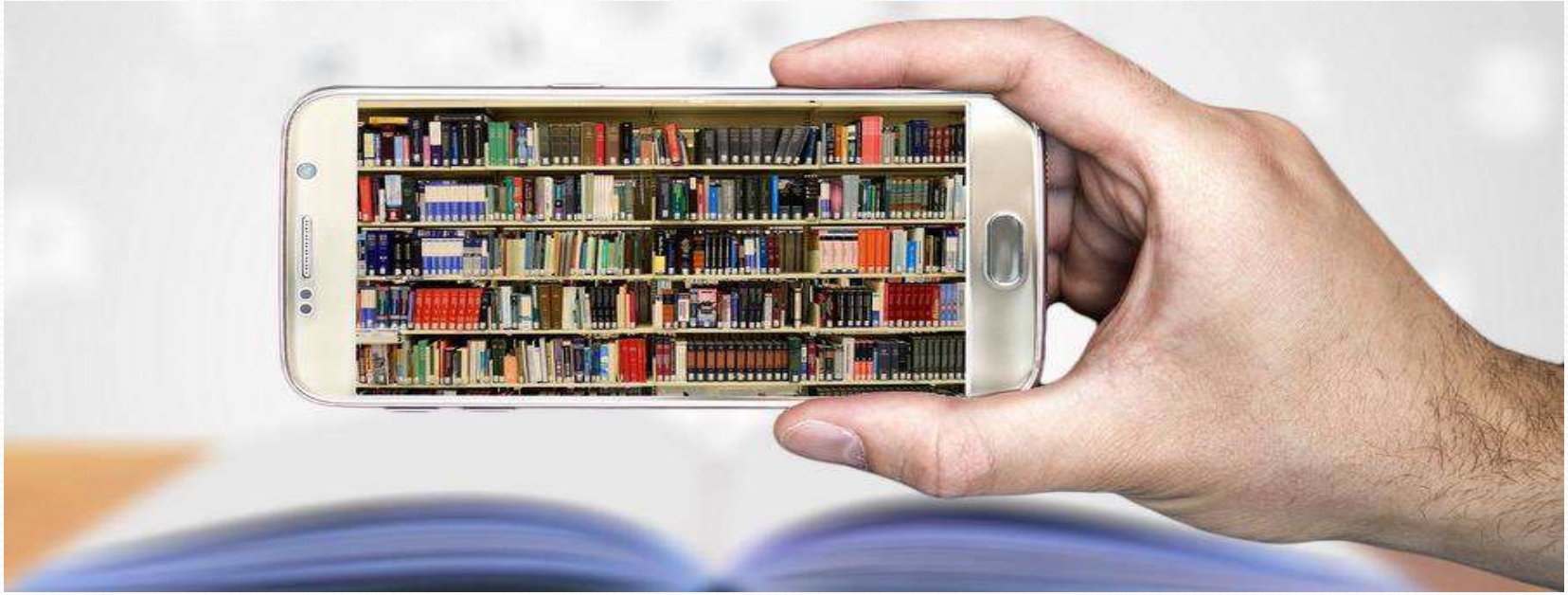

Као што је пергамент заменио папирус, а штампарија потиснула све што је пре ње постојало, тако и у савремено доба дигитална технологија потискује штампу, па да сада на интернету имамо читаве библиотеке са стотинама хиљада наслова.

Стара добра књига, међутим, и даље остаје и опстаје међу нама...

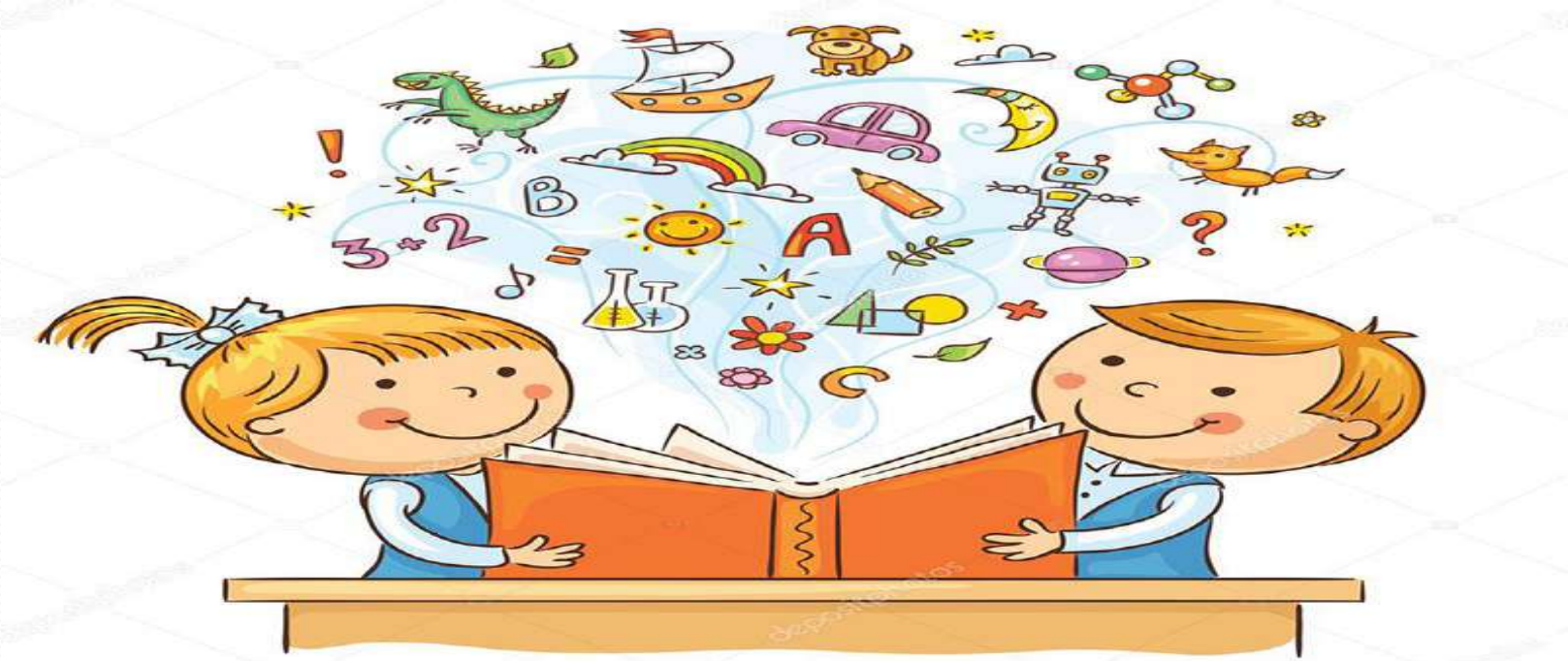

... и као средство стицања знања....

... и као вид забаве и разоноде и корисно утрошеног слободног времена...

... и као вид дружења, стицања познанстава и пријатељства...

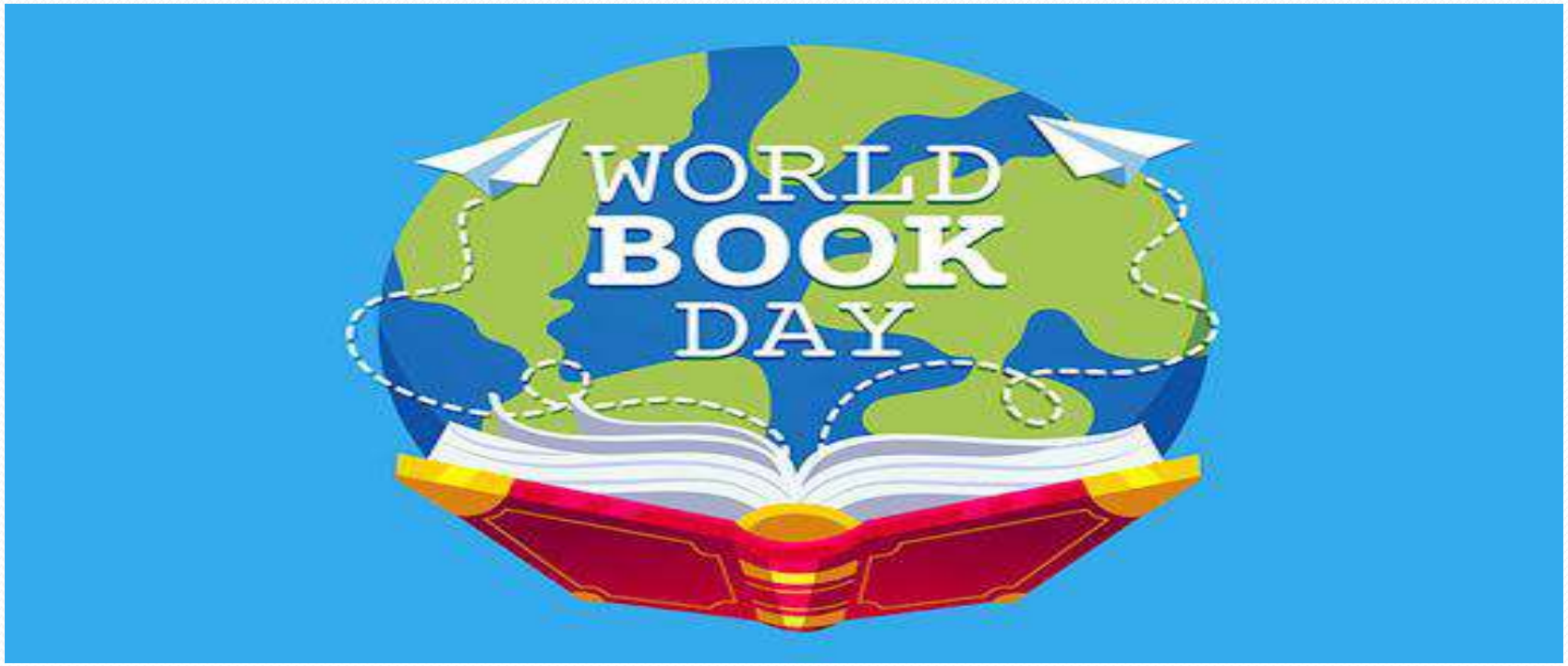

... Зато, имајмо на Светски дан књиге и ауторских права на уму то, да наша планета и ми сами не бисмо били ово што данас јесмо да нема књиге.

Autorska prava

- **Autorsko pravo** je pravo koje uživaju stvaraoci (autori) književnih, naučnih i umetničkih dela (autorska dela)
- Stvaraocima daje isključivo pravo korišćenja ili odobravanja drugima korišćenja svog dela, a uključuje i sistem zaštite tih prava.

Пошто је све те дивне књиге неко написао, уложивши свој труд, време, енергију, знање, исказавши своје мишљење и промишљање, потребно је поштовати ту чињеницу и уважавати ауторе и поштовати и њихова права, озваничена као ауторска права.

Користите паметно своје слободно време.
Читајте- свет је у књигама!